

חַת־ת לַיּוֹם רֵאשׁוֹן פְּרִשְׁת מִטּוֹת-מִסְעֵי כ' תמוז, ה'תש"פ

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמֵשׁ / ראשון עם רש"י

בשבוע זה לומדים שתי פרשות מצורפות, לכן החמש ארוך יותר מהרגיל.

לומדים הלכות בנוגע לנדרים (הבטחות). ה' אומר למשה להלחם עם מדן לפני שהוא מסתלק מן העולם ומשה עושה זאת מיד.

נדרים: ה' אומר למשה ללמד את בני ישראל על הנדרים - הבטחות שאדם מבטיח על כל מיני דברים ושבויעות- הבטחות שאדם מבטיח בנוגע לעצמו.

הנה כמה דגמאות לדברים שהתורה מלמדת אותנו:

- אם אדם מעל גיל בר מצוה נדר נדר או נשבע שבועה הוא חייב לקיים אותו.
- לפעמים אבא יכול להפר את הנדרים של הבת שלו.
- לפעמים בעל יכול להפר את נדרי אשתו.

המלחמה במדן: ה' אומר למשה נקם את נקמת בני ישראל במדן, ואז תסתלק מן העולם.

למרות שמשה ידע שהוא יסתלק מן העולם זמן לא רב אחרי המלחמה, הוא לא חכה! הוא עשה מיד את מה שה' בקש ממנו. משה בקש מבני ישראל להתארגן למלחמה, ולהלחם במדינים שעשו מעשים רעים נגדם.

(התורה משתמשת במילה "החלצו" כדי לתאר את הפנייה של משה לבני ישראל להתכונן למלחמה. ישנו מאמר מאד מפורסם של הרבי הרש"ב על הפסוק הזה - "החלצו" המלמד על מדן ברוחניות שעניינה שנאת חנם וכיצד אפשר להתגבר עליה).

משה בקש שיבחרו אלף גברים מכל שבט, אפלו משבט לוי המוכנים למלחמה. למרות שבני ישראל לא רצו להלחם מיד, בגלל שהם לא רצו שמשה יסתלק מהעולם, הם עשו זאת.

אחרי המלחמה הקודמת (עם סיחון ועוג) בני ישראל לקחו הרבה כסף וזהב. הדבר החליש במעט את היצר הטוב שלהם וגרם לכך שיכלו לפול במעלליו של בלעם והעברה של נשואין עם בנות מדן. לכן הפעם משה אמר לבני ישראל לא לשמור לעצמם שום דבר מהרכוש של מדן, כדי שכזה דבר לא יקרה שוב. משה שלח את פנחס בבגדי הכהן הגדול כדי לתת לבני ישראל תוספת זכיות לעזור לבני ישראל לנצח.

בני ישראל תקפו את מדין והרגו את הגברים. בלעם, שהגיע כדי לבקש את שכרו ממדין על העצה שיעץ להם כיצד להחטיא את בני ישראל, עשה מעשה כשוף וגרם לכך שחמשת מלכי מדין יתעופפו באויר.

פנחס השתמש בציץ של הכהן והמלכים נפלו ונהרגו גם הם. למרות שבלעם ניסה לשכנע את בני ישראל שהם צריכים להפסיק להלחם היות ובעתיד הם בטוח יעברו שוב עברות עם נשים ממדין, בני ישראל הרגו גם אותו.

בני ישראל שבו את הנשים והילדים ולקחו את החיות, הבהמות והכסף של מדין חזרה אתם למשה. הם לא לקחו שום דבר מזה לעצמם.

תהלים / יום כ' לחדש פרקים צ"ז-ק"ג

בסופו של הפרק הראשון מהתהלים של היום (אותו אמרים בקבלת שבת ולפני תפילת כל נדרי ביום כפור) יש פסוק "אור זרוע לצדיק".

המדרש מלמד שכאשר ה' ברא את העולם, היה בו אור חזק מאד. אבל הוא היה חזק מדי בכדי שהעולם יוכל לשאת אותו. לכן ה' גנז אותו עבור הצדיקים בביאת משיח.

זו המשמעות של הפסוק – ה' "זרע" את האור של משיח עבור הצדיקים. כאשר אתה זרע משהו, זה צומח וגדל וכך גם האור יגדל.

כשמשיח יבוא, אפלו אור השמש יהיה פי שבע ממה שהיה בששת ימי בראשית.

אולם יש מקום בו אפשר למצוא את האור גם בגלות- בתורה!

תניא / אגרת התשובה פרק ז' (כ' תמוז שנה פשוטה)

הסברנו את המצוה של תשובה וכיצד אנו יכולים להתחבר חזרה לה', בשלשת הפרקים הראשונים של אגרת התשובה. בשלשת הפרקים הבאים למדנו על רוחניות ו"הנשמה" של התשובה. כעת, האדמו"ר הזקן ילמד אותנו איך התשובה נשארת.

כיצד נוודא שהתשובה שלנו תשמר ושחם ושלום לא נעבר שוב על אותה עברה?

האדמו"ר הזקן אומר שצריכים שני דברים:

1. לחשב על הנשמות שלנו. הן הגיעו ממקום שהיה כל כך קרוב לה' וכעת בגופנו הן מרגישות כל כך מרחקות מה'. זה באלו שהנשמה קפצה ממגדל גבוה ונחתה בבור עמוק עמוק באדמה. כשאדם חושב על דברים לא טובים, הנשמה שלו, שהיא חלק מה', שקועה גם היא עמוק במחשבות הלא טובות. זו בושה בעבור ה' להיות במקום כזה. זה צריך לגרום לנו להרגיש רע עבור הנשמה שלנו. כשאנחנו זכר זאת זה יעזר לנו לוודא שהתשובה שלנו נשארת וקיימת. אנחנו לא רוצים שה' והנשמה שלנו יהיו שקועים במקום כזה.

2. לומר ליצר הרע, לא להיות כל כך גאה בעצמו! היצר הרע מצליח לפתות אותנו לעבור עברה היות והוא חצוף! אחרת, איך הוא יכול לחשב על עשית משהו שה' לא רוצה? כשאנו עוזרים בעד גאותו של היצר גם החצפה שלו תפסק, והתשובה שלנו תהיה נצחית.

היום יום / כ' תמוז

היום הרבי מראה כיצד נוכל להרגיש קרובים לה' על ידי התבוננות

לכל יהודי יש נשמה שהיא חלק מה'. לכן, יכול להיות לפעמים שאדם ירגיש קרוב מאד לה' בלי שהתאמץ לשם כך.

אבל בפעמים אחרות, היהודי צריך להתנגע ולעבד כדי להרגיש קרוב לה'.

מהי העבודה? תפלה תוך מחשבה על חסידות, עבודה זאת נקראת התבוננות ויש בה שלושה צעדים שעוזרים לנו להרגיש את ה' בתוכנו:

1. אחרי שלומדים ענין בחסידות, חושבים עליו עד שבטוחים שזה "יושב" במח.
2. לפני התפלה, לחשב על הענין שוב. זהו זמן מיוחד והמחשבה הזו תעזר לאדם שתהיה לו חיות במה שלמד קודם.
3. במהלך התפלה, לחשב שוב על הענין בחסידות שנלמד קודם. בשמתפללים אנו נמצאים במצב קרוב מאד לה', וכשחושבים חסידות חשים את ה' בתוכנו. אתם מזמנים לנסות!

ספר המצוות / הקדמה

רק עכשיו התחלנו את הרמב"ם שוב מההתחלה. היום בספר המצוות לומדים את הכללים בהם השתמש הרמב"ם להחליט אלו מצוות נמנות בתרי"ג המצוות (לחכמים שונים יש רשימות שונות). בספר המצוות היום נלמד ששה כללים אידך להחליט אם צווי נחשב כמצוה:

4. מונים רק מצוות ספציפיות ולא צווי כללי כמו "עשו כל מה שה' מצוה אתכם".
5. לעתים ישנה סבה מדוע התורה מצוה אותנו לקיים מצוה, אפלו אם זה נראה כאילו זו מצוה בפני עצמה, אין מונים את הסבה.
6. אם מצוה נאמרה פעמים, פעם אחת בלשון עשה ופעם אחת בלשון לא תעשה (לדגמה - לנוח בשבת, לא לעבד בשבת) שתיהן נמנות כשתי מצוות שונות.
7. הדרכים השונות בהן יש לקיים מצוה אינן נחשבות כמצוה נפרדת (למשל הדרכים השונות להקריב קרבן חטאת).
8. לא כל פעם שהתורה משתמשת בלשון "לא" הכוונה שזו מצוה לא תעשה, לפעמים התורה פשוט נותנת אזהרה.
9. אפלו מצוה שנאמרה פעמים רבות בתורה, עדין נחשבת למצוה אחת.

רמב"ם / מצוות לא תעשה

ברמב"ם היום מונים את המצוות. היום אומרים את רשימת 365 מצוות לא תעשה - מצוות המדברות על דברים שה' הורה לנו שלא לעשות.

הרמב"ם מלמד שצריכים לקיים את מצוות דרבנן, המצוות שהחכמים החלו כמו חנכה ופורים. יש לקיים גם את צווי החכמים המלמדים כיצד לקיים את המצוות כראוי. כשהרמב"ם מסביר זאת, הוא גם מלמד מדוע קוראים את המגלה. קוראים את המגלה כדי לזכר כיצד ה' הציל אותנו וענה לתפלותינו, כדי שנשבח ונהלל את ה' ונדאג שהילדים שלנו ידעו איזו זכות נפלה בחלקנו להיות יהודים וה' דואג ומתמסר אלינו כל כך.

דַּרְכֵי הַחֲסִידוֹת / הַלְכוֹת בַּיַּת הַבְּחִירָה

אַחֲרֵי חֲרַבֵּן בַּיַּת הַמִּקְדָּשׁ הֶרְאִשׁוּן, ה' אָמַר לְנָבִיא יְחֻזְקָאֵל לְלַמֵּד אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל הַמִּדּוֹת וְהַגְדָּלִים שֶׁל בַּיַּת הַמִּקְדָּשׁ. כִּךְ הֵם יִתְבַּיְּשׁוּ בְעֵבְרוֹת שְׁלֵהֶם וְיִרְצוּ לַחְזוֹר לְבַיַּת הַמִּקְדָּשׁ שׁוֹבִים.
יְחֻזְקָאֵל שָׁאַל אֶת ה': "לְשֵׁם מַה? אִם הֵם לֹא בְּאַמַּת בּוֹנִים אֶת בַּיַּת הַמִּקְדָּשׁ בְּעֵת, לָמָּה עֲלִיָּהֶם לְלַמֵּד עֲלִיוֹ?"

ה' עָנָה לְיְחֻזְקָאֵל: "אִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִלְמְדוּ עַל בַּיַּת הַמִּקְדָּשׁ, אַחֲשִׁיב זֹאת לָהֶם כְּאִלוּ הֵם בְּאַמַּת בּוֹנִים אוֹתוֹ."

הַרְבֵּי אוֹמְרֵי שְׂאֵנו לְמַדִּים מִכִּכְךָ שֶׁהַלְמוּד אוֹדוֹת בַּיַּת הַמִּקְדָּשׁ הוּא כְּמוֹ לְבָנוֹת אוֹתוֹ. לָכֵן בְּמַהֲלָךְ שְׁלוֹשֶׁת הַשָּׁבוּעוֹת עָלִינוּ לְלַמֵּד עַל הַדְּרֹךְ שֶׁבָּהּ הָיָה בַּיַּת הַמִּקְדָּשׁ בְּנוֹי.

בְּאִפְּן כִּזֶּה נַחֲיָה אֶת בַּיַּת הַמִּקְדָּשׁ בְּלִמּוּד שְׁלֵנוּ וְזֶה יִלְהִיב אוֹתָנוּ עַל בְּנִית בַּיַּת הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי וְנִתְחַנֵּן לָהּ לְבָנוֹת לָנוּ אוֹתוֹ תַּכְּף וּמִיָּד.